

EKONOMI

Resande.

SJ kräver svar om höghastighetståg från regeringen

I morgon, fredag, avslöjar regeringen hur man vill satsa på svensk infrastruktur. Då vill SJ ha besked om höghastighetstågen.

– Detta är tredje mandatperioden det talas om denna satsning, men inga beslut. Regeringen måste visa mod för att klara sina egna klimatmål, säger vd Monica Lingegård.

● Snabbtåg i minst 320 kilometer i timmen på särskilda stambanor skulle göra att en resenär från Stockholm skulle nå Göteborg på två timmar och Malmö på 2,5 timme. Regeringen ser framför sig att det kan ske till 2044–2045, SJ vill göra det redan till år 2030.

SJ:s vd och koncernchef Monica Lingegård nämner bland annat Skanskas idé om att bygga snabbjárnsväg på pelare, där rälsen byggs ”industrimässigt” med en slags mobila fabriker. DN har i flera artiklar beskrivit tekniken.

– Bygger man snabbare, får man också ut effekten av bättre och miljövänligare trafik fortlare. I så fall är vi beredda att anpassa våra investeringar i nya tågsätt. Men vi byter inte ut fordonsflottan på två år, därför behövs det beslut.

Höghastighetståg är en politiskt laddad fråga. I remissvaret till Trafikverkets underlag för infrastrukturplanering fram till 2037 i vintras skrev SJ att processen saknar ”tydlig målbild”. Vad betyder det?

– Vi är inne på tredje mandatperioden i denna fråga men det har inte fattats några beslut. Från början fanns det enighet, men sedan har man hunnit ändra sig.

SJ har ”mitt under pandemin” tecknat 1 300 nya företagsavtal, det handlar om stora bolag med egna ambitiösa hållbarhetsmål som inte längre vill låta sina anställda ta flyget.

– Det är inte vårt uppdrag att bli överens med regeringen, men vi kan driva vår vision utifrån hur kraftigt tågresandet ökar och då ser vi att infrastrukturen är ett rejält hinder, säger Monica Lingegård, som kom till SJ från likaledes helstatliga Samhall i augusti.

Hon vill se dels satsningar på nya snabbspår, också för att hjälpa folk att ta tåget till Europa, dels stora investeringar i befintlig infrastruktur.

– Annars blir det svårt för regeringen att klara sitt eget mål om att minska koldioxidutsläppen från transporter med 70 procent till år 2030. Vi har en infrastruktur som vi vet håller över tid – vi har tåg som är 60 år och fungerar, hur många kör med så gamla bilar?

Dagens snabbtåg.

Foto: Alamy

Fakta. Långtidsplanering av infrastrukturen

I den infrastrukturproposition som presenteras på fredag föreslår regeringen de ekonomiska ramarna för alltifrån flyg till sjöfart från 2022 och minst 12 år framåt.

Propositionen ska behandlas av riksdagen före sommaren. Sedan ska det bestämmas vilka enskilda projekt som ska få del av kakan, det görs i en ”nationell plan” som klubbas nästa år.

Infrastrukturminister Tomas Eneroth har flaggat för att han vill lyfta ut höghastighetsprojektet från den nationella planen för att inte tränga undan andra viktiga järnvägsprojekt. En idé är att lägga snabbjárnsvägen i ett särskilt bolag enligt samma upplägg som Öresundsbron.

Trafikverket beskrev i ett PM till regeringen 28 februari fyra olika nya alternativ till hur höghastighetsbanor skulle kunna byggas, varav tre av dem skulle rymmas inom ett önskat ”pristak” på 205 miljarder. Ett fjärde alternativ, med fler centrala stationslägen, fick pristappen 295 miljarder. Alla dessa alternativ bygger på traditionell teknik där spårén läggs på marken.

DN den 15 februari.

Hon noterar att Sverige ligger en bra bit efter ett antal andra länder där folk reser i 300 kilometer på särskilda spår.

– Om vi i Sverige kommer upp i 250 knyck så är alltid risken att man hamnar bakom ett regionaltåg och då blir farten 70 kilometer i stället.

Hon pekar samtidigt på att Sverige skiljer ut sig genom en långt gången avreglering, med konkurrenter som norska Vygruppen och kinesiska MTR.

– Det driver resandeutvecklingen – för då finns alltifrån lågpris till första klass- och det har pressat ner biljettpriserna.

Om det ger ökat resande varför har ni då nekat MTR Express att komma med i er onlinebokning?

– Ja, varför släpper inte SAS in Ryanair på sin sin biljettplattform? Alla som vill etablera sig måste ta en egen position - inte bara slåss om SJ:s kunder.

– Från kommande årsskifte är MTR störst i Sverige på spår bunden trafik, räknat i personkilometer, med sina tåg, tunnelbanan och Mälardalstrafiken. Nej, jag tycker inte synd om dem.

I det nämnda remissvaret till Trafikverket skriver SJ om 40 år av ”internationellt sett låg investeringsnivå”, att järnvägens kapacitet slagit i taket och om en accelererande ”underhållsskuld”.

– Järnvägens trafikutveckling har också systematiskt underskattats i prognoserna under lång tid, samtidigt som andra trafikslag överskattats. Flyg och vägar anses ha större samhällsnytta.

Varför är det så?

– Bra fråga, men jag har inget bra svar – kan det bero på starka lobbyister? Klimatnyttan måste in mycket tydligare i kalkylerna, koldioxidutsläpp är inte gratis. Vi tycker därför att det inte är rimligt att investera i Bromma eller nya landningsbanor. Det är klart att investeringar ställs mot varandra och om en av dem alltid underskattas blir underhållet eftersatt.

Hans Strandberg
hans.strandberg@dn.se

Monica Lingegård, SJ:s vd, räknar med att många svenskar tar tåget i sommar. Foto: Hossein Salmanzadeh

Snart möjligt boka tågresa till

SJ ska inom kort erbjuda möjligheten att internetboka biljetter till Hamburg, Venedig och Paris och andra städer på kontinenten.

● ”Äntligen” muttrar nog många svenskar som i sin ungdom för några decennier sedan kunde boka biljett från Stockholm till Paris och dra iväg. En som minns hur det var är SJ:s nya vd Monica Lingegård.

– Jag har varit i branschen för kort tid för att kunna förklara varför den möjligheten försvann. Vi märker av ett väldigt stort intresse och försöker göra något åt det. Nu öppnar vi möjligheten att boka till exempel från Stockholm till Venedig via vår SJ-portal.

När kan man börja boka?

– Inom några veckor, vi tror att det kommer att bli stort tryck så det blir en utmaning att klara det tekniskt. Vi gör detta med en partner, och avtalet är ännu inte klart, så vi får vänta med alla detaljer.

Förra sommaren fick Trafikverket i uppdrag att upphandla det som kallas ”Nattågstrafik till EU”.

Det handlar om dagliga avgångar från Malmö genom Danmark men även dagliga avgångar från Stockholm under den tid när de inte konkurrerar med befintlig kommersiell trafik.

– Vi är väldigt sugna på att få den trafiken, säger Monica Lingegård. På sensommaren blir det klart vilken operatör som vinner upphandlingen, trafikstart ska ske senast i augusti nästa år.

– Att öppna mot Europa är ett prioriterat område, vi ska agera som egen operatör men också i samarbete med andra aktörer. Här finns mycket kvar att göra inte minst mot EU för att få i gång avreglering. Flygget är långt före oss när det gäller att resenärrna kan kombinera olika bolag.

Monica Lingegård kallar 2020 ”helt förskräckligt”, efter flera framgångsrika år som gjort att man samlat i ladorna. Omsättningen sjönk med 36 procent och nettovinsten på drygt 600 miljoner året före vändes till en förlust på 1,4 miljarder.

kontinenten

2021 blir inte heller något vinstår, och nu gör pandemilagen att SJ inte får sälja mer än hälften av de bokningsbara plasterna och måste senarelägga sommarsläppet av biljetter.

– Ibland har vi bara haft 20-procentig beläggning, men vi har hållit igång i stort sett all trafik ändå för att vara redo när trycket ökar. Så vi kommer att ha ett tillräckligt utbud till sommaren, vi räknar med att svenskarna även i år kommer att semestra mycket här hemma.

Och så lovar hon en sak till, att bidra till lägre blodtryck hos de resenärer som inte förstår varför de står stilla mellan Hallsberg och Laxå.

– Från i sommar kommer informationen att bli mycket bättre, SJ har med övriga branschen jobbat med detta. Du ska inte få en information i appen och ett annat besked på plattformen. Vi ska också lämna facksnacket och informera på begriplig svenska.

Hans Strandberg
hans.strandberg@dn.se

Flyget är långt före oss när det gäller att resenärerna kan kombinera olika bolag.

Monica Lingegård om möjligheten att boka resor till Europa.

Tyskt tåg företag utmanar SJ

Tyska Flixtrain ger sig in i konkurrens med SJ och öppnar nästa månad tågtrafik mellan Stockholm och Göteborg.

● Tyska Flixbus startade 2013 långfärdsbusstrafik och började kombinera med tågtrafik 2018. I Sverige finns bolaget med bussar sedan 2017, och expanderade 2018 genom förvärvet av Swebus.

Nu öppnar man också tågtrafik i Tyskland, nu gör vi vår första maj trafikera Stockholm–Göteborg, planen är 38 avgångar per vecka.

– Det har gått bra för vår tågtrafik i Tyskland, nu gör vi vår första utlandssatsning. Sverige är avreglerat så det är lätt att komma igång här, dessutom är efterfrågan stark. Vi känner att vi kan fylla ett tomrum, vara en aktör för alla oavsett plånbok, motiverar Flixbus nordiske vd, Peter Ahlgren.

Bolaget vill vara ett lågbudgetalternativ mot SJ, man uppger att en

enkel biljett kommer att kosta från 129 kronor.

– Vi har dynamisk prissättning beroende på bokningsläget, medelpriset kommer att vara runt 280 kronor.

Den som vill äta eller dricka på tåget får dock fixa det själv till en början.

– Vi kommer inte att ha någon restaurangvagn, och till en början ingen kaffeservering på grund av coronan, men vi arbetar på en lösning.

Peter Ahlgren, nordisk vd Flixbus.

Foto: Stina Ekelund

Peter Ahlgren säger att man räknar med att få ekonomi den nya linjen ganska snart, men hade inte räknat med att regeringen skulle förlänga restriktionen om max 50 procent bokningsbara sittplatser. Detta påverkar också fortsatt expansion:

– Tanken var att öppna även Stockholm–Malmö, men det får bli nästa år, säger Peter Ahlgren.

Hans Strandberg
hans.strandberg@dn.se

I korthet.

Ryanair förlorar kamp om SAS-stöd

Irländska flygbolaget Ryanair får inget gehör för sina klagomål på Sveriges och Danmarks statsstöd till SAS.

EU:s domstol godkände stödet i februari och avfärdar nu även Ryanairs överklagande.

– "Då SAS har en väsentligt större marknadsandel än sin närmaste konkurrent i respektive medlemsstat, utgör stödåtgärderna inte olaglig diskriminering", skriver domstolen i ett pressmeddelande.

Domstolen anser bland annat att "särbehandlingen till förmån för SAS är ändamålsenlig för att uppnå målet med åtgärderna och att den inte går utöver vad som är nödvändigt". TT

Bilia flaggar upp vinsten

Det går bättre än väntat för bilförsäljarfirman Bilia. Inför kvartalsrapporten släpper bolaget en så kallad omvänd vinstvarning.

Det operativa rörelseresultatet bedöms landa på 525 miljoner kronor för första kvartalet, vilket nästan är dubbelt så högt som samma period i fjol och också väsentligt högre än bedömarnas förväntningar, skriver Bilia i ett pressmeddelande.

Bland annat har verksamheten gått mycket bra i Norge samtidigt som nya skatteregler i Sverige medfört höga nivåer av billevranser i mars, enligt bolaget. TT

60 000

dollar, cirka 509 000 kronor, tjänar nyställda lastbilschaufförer i USA, enligt USA:s största speditorsföretag. Yrket har på kort tid blivit ett av USA:s hetaste. Återhämtningen efter pandemin har skapat stora fraktbehov och tillgången på förare är begränsad. Det rapporterar Wall Street Journal.

Yellow Corp, ett annat speditorsföretag, anställde under årets första kvartal nästan 2 000 nya chaufförer och hamnarbetare och bolaget ska dessutom hålla 24 rekryteringsträffar från nu och fram till i juli. Företaget driver ett antal så kallade chaufförsakademier och planerar att öppna fler. Direkt

Allt fler nybyggda bostäder till salu

Antalet nybyggda bostäder till salu i Stockholms län ökade med 12 procent under årets första kvartal jämfört med motsvarande kvartal 2020. Inte sedan 2017 har det sålstartats så många bostäder under inledningen av ett år. Det visar en sammanställning av sålstartade bostäder från Svensk nyproduktion. Direkt

Koenigseggs Agera. Foto: Alamy

Koenigsegg anställer "flera hundra"

Sportbilstillverkaren Koenigsegg satsar stort och anställer "flera hundra" personer, skriver Sydsvenskan. Den nya produktionsanläggningen i Ängelholm ska tillverka en fyrsitsig sportbil i 300 exemplar. Målet är att de nya bilarna ska rulla ut ur fabriken i slutet av nästa år eller tidigt 2023.

– Vi söker efter personal i alla grenar av vår verksamhet. Det är överallt vi behöver anställa. Vi behöver folk med rasande fart, säger Halldora von Koenigsegg, operativ chef, till tidningen. TT